

Comentariu realizat de pastorul Alejandro Bullon

STUDIUL 2

I-A AMINTE!

Tema centrală a cărții Proverbele este înțelepciunea, o viață fericită și plină de succes este o viață înțeleaptă. Astăzi vom vedea cum se poate obține înțelepciunea. Cel care ne-o da este Dumnezeu, dacă dorește cineva să primească înțelepciune trebuie să meargă la Dumnezeu. Dar Dumnezeu da înțelepciunea sub diferite forme, dar cea mai importantă este Cuvântul scris. Aici este avantajul copiilor care pot primi de la părinți învățăturile Cuvântului lui Dumnezeu. De asemenea Dumnezeu se descoperă prin intermediul naturii, prin circumstanțele vieții. Ce este clar este faptul că dacă dorești să primești înțelepciune este necesar să dorești și să înveți. Nimeni nu este capabil să fabrice înțelepciune, ea nu vine din untru, ci de sus. De aceea avertizarea lui Solomon la începutul capitolului 4 este „ascult” sau „auzi”, în limba ebraică aceste cuvinte înseamnă „ia aminte” care literal vorbind înseamnă „fii atent”. Versetele cheie din acest capitol sunt 18 și 19:

18. Dar c rarea celor neprih ni i este ca lumina str lucitoare, a c rei str lucire merge mereu crescând până la miezul zilei.

19. Calea celor r i este ca întunericul gros: ei nu v d de ce se vor poticni.

În aceste versete vedem un paralelism între calea celor neprih niți și calea celor r i. Calea celor neprih niți este caracterizată de lumina crescând până la plenitudine, cei care merg pe ea învață zi de zi lucruri noi în lumina cerească, dar calea celor r i este în întuneric, iar cei ce merg pe ea nu v d pe unde merg și se poticnesc, ei nu vor să învețe nimic, iar consecința normală este poticnirea. A te poticni, a te împiedica de problemele vieții nu este o tragedie, chiar mai mult poate fi parte dintr-o creștere sănătoasă. Dar a trăi poticnindu-te, este caracteristic celor care nu doresc să învețe nimic în viață. Nu te grăbi, nu te forța prea mult, nu chinuți nici pe ceilalți, ci confirmați faptul că eți în plină creștere și că eți dispus să înveți în fiecare moment. Acesta este secretul unei vieți înțelepte. În aceste condiții vine întrebarea: ce trebuie să înveți? Minim trei lucruri:

1. În primul rând Cuvântul lui Dumnezeu prin intermediul părinților tăi. Aici pot să menționez puterea povestirilor biblice. Cred că nu există metoda de educație mai bună decât povestirile biblice spuse de părinți copiilor înainte de culcare asociate cu aplicații practice actuale. Aceste scurte învățături vor evita multe probleme din viața copiilor când aceștia vor crește.
2. În al doilea rând trebuie să învățăm să avem încredere în providența divină. De multe ori în viața umană se întâmplă lucruri care sunt un mister, nu pot fi interese, nu pot intra în înțelegerea minții umane. Tocmai de aceea este necesar să învățăm să ne încredem în Dumnezeu. Tocmai de aceea Solomon avertizează în Proverbele 4,13:

13. *ine înv tura, n-o l sa din mân ; p streaz -o, c ci ea ESTE via a ta.*

O prietene viața ta nu depinde de înțelegerea completa, ci de cât ai încredere în Dumnezeu.

3. In al treilea rând trebuie sa împlinesc ti, sa ascuți voia lui Dumnezeu. Aici ieșim de pe terenul teoriei si intram pe terenul dur al practicii. Sfaturile lui Solomon sunt in Proverbele 4:24-27:

24. IZgone te neadev rul din gura ta i dep rteaz viclenia de pe buzele tale!

25. Ochii t i s priveasc drept, i pleoapele tale s caute drept înaintea ta.

26. C rarea pe care mergi s fie neted , i toate c ile tale s fie hot râte:

27. nu te abate nici la dreapta, nici la stânga i fere te-te de r u.

Acestea sunt lecții practice, nu poți sa continui filozofându-le, ci trebuie sa le tr ie ti.

Deci am descoperit trei lucruri, ca poți învăța prin intermediul părinților si prin povestiri biblice, al doilea a înv ța sa te încrezi in Dumnezeu, indiferent ce s-ar întâmpla tu sa ai întotdeauna încredere in El, iar al treilea, am înv țat sa ascultam de El si sa mergem pe drumul pregătit de El.

Vom trece la partea a doua a acestui studiu. Aici vom vedea importanta protej rii familiei. Vom intra in capitolul 5. Aici Solomon vorbe te de femeia str ina si lingu itoare, despre c utarea disperata a pl cerii fizice f r a avea in vedere valorile morale si spirituale. Acest capitol 5 vorbește despre decepțiile care apar in viața când ființele umane nu respecta planul divin in ce privește relațiile familiare, in special între șot si șotie. Prima decepție consta in faptul ca dulceața, drăgălășenia, se transforma in amărăciune. Proverbe 5,3-4 spune:

3. C ci buzele femeii str ine strecoar miere, i cerul gurii ei ESTEmai lunecos decât untdelemnul;

4. dar la urm este amar ca pelinul, ascu it ca o sabie cu dou t i uri.

Sfatul lui Solomon este a privi in primul rând locul spre țintă la care vrei sa ajungi înainte de ați cump ra biletul. Începutul poate fi extraordinar, dar cum se va termina aceasta poveste?

Exista o a doua decepție pe care Solomon o prezintă si anume ca in final câștigul se va transforma in pierdere. Ispita întotdeauna include promisiuni pline de speranța, daca nu ar fi așa nimeni n-ar mai musca momeala din undița. Pentru un timp, poate părea ca aceste promisiuni se îndeplinesc dar mai devreme sau mai târziu veninul va ap rea. De aceea Solomon ne indemnă ca

sa acordăm atenție sfaturilor biblice. Este imposibil ca cineva sa ignore sfaturile divine si sa ii mearg bine. In sensul acesta Biblia ne oferă mai mult decât un singur exemplu. Oricât ai încerca sa îți argumentezi alegerea sau poziția, mai devreme sau mai târziu se va dovedi ca ai greșit. Citind proverbe 5,9-13 auzim lamentările unui păcătos speriat de marele preț pe care trebuie sa îți plătească pentru neascultarea sa fata de principiile divine. Exista un adevăr care nu poate fi negat: din tot ceea ce lumea oferă ceea ce costa cel mai scump este păcatul.

Sa mergem acum la partea a treia a studiului. Vom vorbi aici despre importanta protejării prieteniei. Acesta este un subiect foarte delicat pentru ca se presupune ca prietenii exista pentru a se ajuta la momente de nevoie. Dar ce se întâmplă daca cineva vine si te roaga sa ii fii garant iar apoi nu plătește datoria? Cine ar trebui sa plătească? Răspunsul este logic si evident, si îți spun un lucru, deja s-au distrus multe prietenii de valoare din cauze asemănătoare. Sfatul înțeleptului este Proverbele 6,1-2:

1. *Fiule, dacă te-ai pus cheza pentru aproapele tău, dacă te-ai prins pentru altul,*
2. *dacă ți e legat prin frânghie din a gurii tale, dacă ți e prins de cuvintele gurii tale,*

Ce ar trebui sa faci un cretin când un prieten ii cere bani împrumut sau ii cere sa ii fie garant? A împrumuta bani celui ce se scufunda în datorii nu face decât sa îl afunde si mai mult. Poate pare ca nu, dar din păcate aceasta este realitatea. Eu cred ca daca cineva poate dona bani pentru un prieten este una, dar a-i împrumuta sau a te pune garant înseamnă a deschide o poarta pentru pierderea acelei prietenii. Exista însă și excepții sau urgente. Dar in general este mult mai bine sa urmezi sfatul biblic. In proverbe 6,5 ni se spune:

5. *Scap din mâna lui cum scapă crioara din mâna vântorului și ca pas rea din mâna pisarului...*

Dar nu poți spune ca nu vrei sa întinzi capcane pentru nimeni, ci doar ai nevoie de ajutor. Acesta este argumentul pe care majoritatea îl folosesc atunci când au nevoie de bani. Dar realitatea este cu totul alta. In Brazilia exista un proverb pe care datornicii îl repeta: „sunt dator, recunosc...voi plăti când voi putea!”. Dar acea zi nu va mai veni niciodată. Poate pare dur ceea ce am spus, dar este exact ceea ce ne transmite sfatul inspirat. Este preferabil sa ajuți pe un prieten aflat in nevoie dar de o alta forma. Poate chiar a-l ajuta sa își organizeze viața financiara. Dar împrumutându-l sau punându-te garant înseamnă a te baga singur in probleme de termen scurt sau lung. Acesta este sfatul lui Solomon.

In a patra parte a studiului vom contempla o imagine ilustrativa foarte interesant care are de a face cu viața profesionala. Iată ce ni se spune in Proverbele 6,1-8:

1. *Fiule, dac te-ai pus cheza pentru aproapele t u, dac te-ai prins pentru altul,*
2. *dac e ti legat prin f g duin a gurii tale, dac e ti prins de cuvintele gurii tale,*
3. *f totu i lucrul acesta, fiule: dezleag -te, c ci ai c zut în mâna aproapelui t u! De aceea du-te, arunc -te cu fa a la p mânt i st ruie de el.*
4. *Nu da somn ochilor t i, nici a ipire pleoapelor tale!*
5. *Scap din mâna lui cum scap c prioara din mâna vân torului i ca pas rea din mâna p s rarului...*
6. *Du-te la furnic , lene ule; uit -te cu b gare de seam la c ile ei i în elep e te-te!*
7. *Ea n-are nici c petenie, nici priveghetor, nici st pân;*
8. *totu i i i preg te te hrana vara i strânge de ale mânc rii în timpul seceri ului.*

Furnicile reprezint exemplul în ceea ce prive te organizarea muncii. Solomon ne sf tuieste sa le privim si sa învățăm de la ele. Vrea sa spuna sa medităm asupra vieții, adică sa ne oprim, sa ne analizăm viața si atitudinile si sa vedem daca este necesar sa schimbăm direcția lucrurilor. Sa observăm una dintre cele mai mari virtuți ale înțelepciunii, trecem prin viața ca niște nebuni, alergând agitați, nemaiavând timp sa vedem nimic împrejur. De la furnica învățăm ca viața înseamn lupta, iar pentru a ie i victorios este nevoie de multa munca, ordine si previziune. Furnicile nu a teapt s aib mari proiecte pentru a- i începe noi zile de munca. Ele încep cu ceea ce au la dispoziție, împlinindu- i zilnic datoria. Nu se opresc, sunt foarte multe, iar din aceasta noi învățăm ca proiectele mari se construiesc cu multe lucruri mici „pic cu pic se umple marea...”. Daca am observa cu lupa mu uroiul furnicilor, vom vedea o lucrare de inginerie extraordinara pe care ființele umane cu greu ar putea-o realiza. Dar aici mai g sim un alt sfat important. Furnicile lucreaz ca si o armata, in ordine si disciplina. De fapt nu exista mari realiz ri in viața fără ordine. Celui leneș nu ii place sa muncească, dar nu iubește nici ordinea si regulile. Rezultatul este foame, mizerie si eșec. Dar dintre toate lecțiile pe care le învățăm de la furnica, cea care m impresioneaz cel mai mult este spiritul prev z tor. Furnica nu consuma tot ceea ce întâlne ti ci p streaz , economise te, înmagazineaz , si astfel nici nu rabd de foame, iar in același timp are grija si de necesitățile familiei. Ea știe ca atunci când iarna va veni nu va mai putea munci. De aceea se îngrije te dinainte de a veni iarna. Ea este prev z toare si demonstreaz astfel înțelepciune.

Ajungem acum la finalul studiului vorbind despre protejarea inimii noastre. Solomon vorbește despre cei perversi menționându-i într-o maniera satirica si ironica spunând ca r d cina tuturor problemelor lor se afla in inima. Proverbe 6,14-15:

14. R utatea ESTE în inima lui, urze te lucruri rele întruna i stârne te certuri.

15. *De aceea nimicirea îi va veni pe nea teptate; va fi zdrobit deodată și fără leac.*

Gândurile...ele sunt sursa faptelor, acțiunilor și atitudinilor noastre. Facem lucruri rele pentru că gândim lucruri rele. De aceea sfatul lui Pavel în Filipeni 4,8 este:

8. *Încolo, frații mei, tot ce ESTE adevărat, tot ce este vrednic de cinste, tot ce este drept, tot ce este curat, tot ce este vrednic de iubit, tot ce este vrednic de primit, orice fapt bun și orice laudă, aceea să vă însușească.*

Ții dragul meu există o lege după care funcționează mintea noastră, care spune că repetarea constantă a aceluiași mesaj duce inevitabil la acțiune. Cea mai bună manieră de a proteja familia, viața financiară, prietenia, viața profesională, este de a avea sau a nutri gânduri pozitive, nobile, pure și înalte. Problema este că trăim într-o lume în care tendința spre rău a ființelor umane este predominantă, nu suntem imuni la această influență. Dar dacă vrem să schimbăm direcția comportamentului și a atitudinilor trebuie neapărat să schimbăm direcția gândirii noastre. Totuși trebuie să avem în vedere faptul că autocontrolul, meditația, sau autosugestia nu reprezintă soluția reală a vieții noastre, ci o minte umplută de prezența divină „să aveți în voi gândul acesta care era și în Hristos” Filipeni 2,5. Un bun creștin va face din Hristos o prezență vie în viața sa, gândurile Sale vor deveni gândurile lui, iar caracterul Lui se va reflecta în viața și acțiunile sale.

Traducere și tehnoredactare: Gabriel și Gertrud Radu
www.7adventist.com/studiu/
lectiuneazs@yahoo.com